

[שמות ל' י"א-ט"ז] וַיִּדְבֶּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר. כִּי תִשָּׂא אֶת רֹאשׁ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְקֻדֵיהֶם וְנִתְּנוּ אִישׁ כֶּפֶר נַפְשׁוֹ לַה' בְּפִקֹּד אֹתָם וְלֹא יִהְיֶה בָהֶם נֶגֶף בְּפִקֹּד אֹתָם. זֶה יִתְּנוּ כָּל הַעֹבֵר עַל הַפְּקֻדִים מִחֲצִית הַשֶּׁקֶל בַּשֶּׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה הַשֶּׁקֶל מִחֲצִית הַשֶּׁקֶל תְּרוּמָה לַה'. כָּל הַעֹבֵר עַל הַפְּקֻדִים מִבְּנֵי עֶשְׂרִים שָׁנָה וּמֵעַלָּה יִתֵּן תְּרוּמַת ה'. הָעֹשִׂיר לֹא יִרְבֶּה וְהַדֹּל לֹא יִמְעִיט מִמִּחֲצִית הַשֶּׁקֶל לְתֵת אֶת תְּרוּמַת ה' לְכַפֵּר עַל נַפְשֹׁתֵיכֶם. וְלִקְחֹתִי אֶת כֶּסֶף הַכֹּפָרִים מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִתְּתָה אֹתוֹ עַל עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד וְהָיָה לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְזָכְרוֹן לִפְנֵי ה' לְכַפֵּר עַל נַפְשֹׁתֵיכֶם.

שלוש תרומות נאמרו בפרשת כי תשא

גם בפרשת מחצית השקל נזכרת המילה "תרומה" שלוש פעמים, ואמר רבי אבון, שהסיבה לכך, לרמוז לשלושת מיני תרומה הנזכרים בפרשת תרומה^א.

קריאת מגילה בכרכים בארבעה עשר

דין פשוט הוא, שעיקר קריאת מגילה בעיירות שאינן מוקפות חומה, הוא בארבעה עשר באדר, שנאמר, "על פן ה'הודים הפְּרָזִים^ב היִשְׁבִּים בְּעָרֵי הַפְּרָזוֹת עֲשִׂים אֶת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֶדָר שְׁמֹחָה וּמְשֻׁתָּה יוֹם טוֹב וּמְשֻׁלוֹת מְנוֹת אִישׁ לְרַעְהוּ" (אסתר ט' י"ט).

ומהכתוב, "לְקַזֵּם עֲלֵיהֶם לְהִיּוֹת עֲשִׂים אֶת יוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ אֶדָר וְאֵת יוֹם חֲמִישֵׁה עָשָׂר בּוֹ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה" (אסתר ט' כ"א), המלמד שפורים גם בחמישה עשר באדר, יש ללמוד, שבכרכים המוקפים חומה, קוראים את המגילה בחמישה עשר באדר.

ולדברי רבי חלבו ורב הונא ורב בשם חייא רבה, אמנם בעיירות שאינן מוקפות חומה, יוצאים ידי חובה בקריאת המגילה רק בארבעה עשר באדר, כמבואר בכתוב הראשון.

אבל בכרכים המוקפים חומה, ניתן לקרוא את המגילה, הן בארבעה עשר באדר, והן בחמישה עשר בו [ויהיה הכתוב השני כולו מדבר בכרכים המוקפים חומה]. [=הכל יוצאים בארבעה עשר שהוא זמן קריאתה]

ויש להקשות על דבריו ממשנתנו, בה נמנו מספר דברים שזמנם בחמישה עשר באדר, [תיקון הדרכים, והרחובות, ומקוואות המים, וכל צרכי רבים, כפי שיתבאר בעזה"י להלן], ומנו עימם את קריאת מגילה בכרכים, שגם היא זמנה בחמישה עשר באדר.

^א ע"י בפרוש תקלין חתנין, שכתב איזו תרומה כנגד כל אחד מהכתובים.

^ב "הפרוזים" כתיב.